

EPAM EKONOMİ VE POLİTİKA
Araştırmaları Merkezi
İSTİNYE ÜNİVERSİTESİ

Haftalık Dış Politika ve Ekonomi Bülteni

75. Bülten

İSÜ | İSTİNYE
ÜNİVERSİTESİ
İSTANBUL

istinye.edu.tr | 0850 283 60 00

[f /istinyeuniv.edu](https://www.facebook.com/istinyeuniv.edu) [t /istinyeunivedu](https://www.instagram.com/istinyeunivedu) [i /istinyeunivedu](https://www.instagram.com/istinyeunivedu)

Haftanın Analizi

Doç. Dr. Fahri Erenel-EPAM Müdürü

Yeniden Anarşiye Doğru, Hızlı Adımlarla.

Dünya'da sadece 28-29 Kasım 2020 günleri yaşanan gelişmeleri analiz ettiğimizde anarşik bir uluslararası ortama doğru hızla gittiğimizi görüyoruz. Uluslararası ortam doğası gereği anarşıktır. Yani kaos'un hüküm sürdüğü bir ortamdır. Uluslararası kurumların kurulmasının nedeni bu anarşik ortama bir düzen getirmeleridir. Ancak, getiremedikleri gibi kendileri de aldıkları kararlar ve uygulamalar ile anarşik ortamın daha da karışmasına hizmet etmektedirler.

Böyle bir Dünya'da, sadece dün Nijerya'da cihatçı bir örgüt olan ve İslamofobi'nin artışına eylemleri ile hizmet eden Boko Haram'ın çiftçilere yaptığı saldırı sonrası 44 kişi, Afganistan'da ise bomba yüklü bir araçla askeri üsse düzenlenen saldırı da en az 30 güvenlik görevlisinin hayatını kaybettiği haberleri alınmıştır. Bu sayılar, can kaybı sayıları nedeni ile dikkat çekici oldukları için haber özelliği taşımışlardır. Bunun dışında ağırlığı Müslüman ülkelerde olmak üzere saldırılarda ve çatışmalarda çok sayıda can kaybı yaşanmaya devam edilmektedir.

Irak, adeta 2 nci versiyonu ile eylemlere başlayan DEAŞ'ın şimdilik vur-kaç tarzı saldırılarını giderek yoğunlaştırdığı ve tekrar Irak-Şam Federe İslam Devleti'ni kurmak için kaldığı yerden devam etmeye çalıştığı bir alan olarak çok sayıda saldırılara sahne olmaya başlamıştır.

DEAŞ'ın yeniden etkinlik kazanma çabalarında özellikle Irak ve Suriye'deki otorite boşluğu, Irak Kürdistan Özerk Yönetimi ile merkezî hükümet arasındaki sorunlar, bazı Koalisyon Güçlerinin terörle mücadele bittiği gerekçesiyle Irak'ı terk etmesi, koronavirüs salgını, ayrıca Irak'ta uzun süredir devam eden protestolar ve Haşdi Şabi grupları arasındaki ihtilaflar gibi birçok faktör etkili olmaktadır. Ortaya çıkan güvenlik boşluğunu iyi değerlendiren ve bu boşluğu doldurmaya çalışan DEAŞ'ın toparlanmaya çalışmasında, Irak'taki en önemli iki dış askerî gücün, DEAŞ yerine asıl tehdit olarak birbirlerini görmesinin de önemli rol oynadığı değerlendirilmektedir. Irak'ın Selahaddin kentine bağlı Beyci ilçesi yakınlarında, düzenlenen saldırıda 5 polisin hayatını kaybetmesi ve yine aynı ilçede petrol rafinerisine düzenlenen roket saldırısı, Enbar kentinde saldırı sonucu 3 polisin hayatını kaybetmesi DEAŞ'ın son saldırıları olarak kayıtlara geçmiştir. DEAŞ'ın Suriye'de de istikrarsız yapıdan istifade ederek yeniden tutunma girişimlerini arttırdığı gözlenmektedir. DEAŞ sadece Ortadoğu'da değil, Arika ve Avrupa'da da etkisini arttırma çabası içine girmiştir. En son Viyana saldırısı etkinliğini arttırma çabalarına bir örnektir. DEAŞ'ın bölgemizde yeniden güçlenmesi'nin bölge istikrarını daha da olumsuz hale getirebileceği ve ülkemizin de doğal olarak etkilenebileceği dikkatlerden uzak tutulmamalıdır.

Yine Irak'ta Ekim ayında meydana gelen gösterilerde güvenlik güçlerinin müdahalesi sonucu en az 27 kişinin, dün çıkan çatışmalarda ise en az 4 kişinin yaşamını yitirmesi ,güney komşumuz olan Irak'ı giderek artan ölçüde kaosa sürüklediğinin işaretleri olarak görmek gerekmektedir.

ABD'nin Suriye'de, Fırat'ın doğusu için hamlelerine devam etmektedir. Arap aşiretlerinden bir Arap Gücü oluşturulması çabaları, Suriye Demokratik Güçleri (SDG) adlı PYD/PKK terör örgütünün ana omurgasını oluşturduğu yapıdan PKK'yı sözde ayırma girişimlerini, Türkiye'nin bu oluşuma karşı olan sert tavrını yumuşatma çabaları olarak görülmelidir. ABD, terör örgütü

listesinde de yer alan PKK'yı tamamen devre dışı bırakarak ve bu terör örgütünü tasfiye ederek Suriye'nin doğusu ve Irak'ın kuzeyinde amaçlarına ulaşmada engel olarak gördüğü Türkiye'yi rahatlatmak istemektedir. Ancak, sözde amaçlarına ulaşmadan kendi kendini tasfiye eden ideolojik kökenli terör örgütüne tarihsel süreçte rastlanmadığı unutulmamalıdır.

Seçimleri kaybeden Trump, Biden'a pimi çekilmiş ve kendisini göreve geldiğinde uzun süre uğraştıracak, belki de başarısız olmasına yol açacak bir girişim peşinde olduğu düşünülmektedir. Biden'ın seçim söylemlerinde, görev gelmesi halinde Trump'ın çıktığı İran ile nükleer anlaşma'yı yeniden tesis etme çabalarına girişeceğini açıklaması, İsrail'de taşları yerinden oynatmıştır. Trump'ta bunun farkındadır. İsrail'in güvenliği tehlikeye düşmesi halinde Trump'ın bir sonraki seçimi kazanma şansının zora gireceği ve bugüne kadar İsrail için yaptıklarının da boşa gideceğinin farkındadır.

ABD birkaç gündür Ortadoğu'ya güç aktarımı yapmaktadır. Yeni bir F-16 filosu ile B-52H Stratejik Bombardıman Uçağı'nın bölgeye gönderilmesi, Hindistan'a ortak tatbikat için gitmekte olan başta Nimitz adlı uçak gemisi olmak üzere beraberinde ki savaş gemilerinin de Körfez'e geri çağırılması, İsrail'in Suriye'de özellikle İranlı milislerin olduğu düşünülen bölgelere yönelik hava ve füze saldırılarında artış ve nihayetinde İran'ın nükleer programının kilit isimlerinden olan Muhsin Fahrizade'nin suikast sonucu öldürülmesi İran' a yönelik saldırı hazırlıkları olarak görülebilir. İran'ın yaptırımlar nedeniyle ekonomik açıdan çok zor bir süreç içinde bulunması, pandemi ile mücadele de yetersiz kalması halk tabanında hükümete karşı tepkilerin artmasına neden olmakta, bu durum İran'ın kullanılması gereken bir hassasiyeti olarak görülmektedir. Azerbaycan-Ermenistan arasında ki savaşta ve öncesinde İran'ın Ermenistan yanlısı tutumunun Güney Azerbaycan'da yarattığı tepkiyi ve Pakistan sınır bölgesinde ki Belucistan'da artan ayrılıkçı hareketleri, İran'ın önemli petrol yataklarının olduğu Abadan bölgesinin Suudi Arabistan ile birleşme çabalarını ABD'nin kullanarak İran rejimini düşürmeyi hesaplamakta olduğu değerlendirilmektedir.

Seyir halinde iken kaçak silah taşındığı sözde ihbarı ile AB'nin sadece Türkiye için işletilen adını İri (barış) koydukları ,Libya'ya gizlice harp silah ve araçları ile mühimmat taşınmasını önlemek amaçlı operasyonu tam anlamı ile bir haydutluk ve denizde gerçekleştirilen bir terör eylemidir. Deniz terörizmidir. Her türlü uluslararası hukuka aykırı olan bu faaliyet ile Türkiye'nin toprağı sayılan sivil bir gemiye saldırı şeklinde çıkma görüntüleri artık saldırgan realizm'in uygulanmaya başladığının bir kanıtıdır. Bugün'ün dünyasında güçlü olan için yaptığı her uygulama "hukuka uygundur" anlamını taşımaktadır.

Bu konuda en son örneği, Fransa Senato'sun Hükümete tavsiye niteliğinde aldığı "Dağlık Karabağ'ın tanınması" kararı oluşturmaktadır. Ateşkes ile çatışmaların şimdilik sona erdiği öz be öz Azerbaycan toprakları üzerinde politika yürütmek ve Minsk grubu adı altında hiçbir şey yapmayan BM Güvenlik Konseyi üyesi bir Fransa'dan başka bir hamle beklemek anlamsızdır. Bu kararın Suriye'ye ait olan ve İsrail'in işgal ettiği Golan tepelerini, Trump'ın basın önünde şov yaparak attığı bir imza ile İsrail'e ait olduğunu belirtmesi arasında bir fark bulunmamaktadır.

Türkiye güçlü olmak zorundadır. Güçlü olduğu ve milli güç unsurlarını koordineli ve etkili kullanabildiği ölçüde başarılı olacaktır. Bunun için önceliğimizin ülkemiz içindebirlik ve beraberliğin sağlanması olduğu unutulmamalıdır.

Japonya'da bir ayda intihar edenlerin sayısı bir yılda koronavirüsten ölenlerden fazla

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-55128246>

Japonya Emniyet Müdürlüğü'nün açıklamasına göre, ülkede geçen ay yaşamlarına son verenlerin sayısı 2 bin 153.Sağlık Bakanlığı'nın verilerine göre ise Cuma günü itibarıyla salgının başından bu yana Covid-19'dan ölenlerin sayısı ise 2 bin 87.

Bu veriler, birkaç yıldır düşük seyreden intihar vakalarının son aylarda hızla artarak Mayıs 2015'ten sonraki en yüksek seviyesine ulaştığına işaret ediyor.Japonya, intihar verilerini zamanında açıklayan az sayıdaki gelişmiş ekonomiden biri. Örneğin ABD'deki en yeni veriler 2018'e ait.

Japonya hükümetinin verilerinin, koronavirüs salgınında uygulanan önlemlerin ruh sağlığına etkileri ve bunlardan hangi kesimlerin daha fazla etkilendiği konularında başka ülkelere ışık tutabileceği belirtiliyor.

CNN'in haberine göre, Tokyo'daki Waseda Üniversitesi'nden Doçent Dr. Michiko Ueda, "Bizde kapanma bile olmadı ve diğer ülkelere kıyasla göre Covid-19'un etkisi çok sınırlıydı. Bu veriler, diğer ülkelerde intihar vakalarının gelecekte çok daha büyük oranda artabileceğine işaret ediyor" dedi.

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre Japonya'daki intihar vakaları yıllardır birçok ülkedekinden daha fazla.2016 verilerine göre intihar sonucu yaşamını yitirenlerin oranı 100 binde 18,5.Japonya Batı Pasifik bölgesinde Güney Kore'den (100 binde 26,9) sonra en fazla intihar vakasının görüldüğü ülke konumunda.Dünya ortalaması ise 100 binde 10,6.

Japonya'da intihar vakaları pek çok nedene bağlanıyor. Bunlar arasında uzun çalışma saatleri, okul baskısı, sosyal izolasyon ve damgalanma da sayılıyor. Ülkede intihar vakalarına ilişkin kayıtlar 1978'den beri tutuluyor.Bu verilere göre, 2019'a kadar olan 10 yıllık dönemde intihar vakalarında düşüş kaydediliyordu. Geçen yıl intihar sonucu ölenlerin sayısı 20 bine kadar düşmüştü. Ancak koronavirüs salgınının bu eğilimi tersine çevirdiği ve bu artışın kadınları orantısız bir şekilde etkilediği belirtiliyor.

Japonya'da intihar edenlerin çoğunluğunu erkekler oluşturuyor. Fakat yaşamlarına son veren kadınların oranı artıyor.Ekim'de kadınlar arasındaki intihar vakalarının oranı, bir önceki yılın aynı ayına kıyasla yüzde 83 arttı. Erkekler arasındaki artış ise yüzde 22.

İran'ın nükleer araştırmacısı Muhsin Fahrizade suikastının arkasında yatan saikler neler?

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-55120778>

İranlı nükleer bilimci Muhsin Fahrizade Cuma günü öldürölene kadar İran halkı tarafından tanınan bir isim olmasa da İran'ın nükleer programını takip edenlerin bildiği biriydi. Batılı güvenlik kaynakları, onun nükleer programda etkili bir isim olduğunu söylüyor.

İran basını ise Fahrizade'nin önemini olduğundan az gösteren haberler yapıyor, ondan yerli Covid-19 testi üretme girişimlerine katkı sunan bir bilim insanı olarak bahsediyor. Londra'daki International Institute for Strategic Studies'ten (Uluslararası Stratejik Araştırmalar Enstitüsü), İran'ın nükleer programını yakından takip eden Mark Fitzpatrick "İran'ın nükleer programı tek bir kişiye bağlı olduğu dönemi çoktan geçti" diyor. Yine de Fahrizade'nin birden fazla koruma ile dolaşması, güvenliğinin ciddiye alındığını gösteriyor.

Bu yüzden bu suikastın arkasındaki saik, İran'ın nükleer faaliyetiyle ilişkili olmayan politik bir saik gibi gözüküyor. İki ihtimal öne çıkıyor: İran ile ABD'de iktidara geçecek Biden yönetimi arasındaki potansiyel yakınlaşmanın önüne geçmek. Ve İran'ın bir intikam eylemi yapmasına yol açmak.

İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani, suikast hakkındaki ilk açıklamasında "Düşmanlarımız stresli zamanlar geçiriyorlar" dedi ve ekledi: "Küresel durumun değiştiğinin farkındalar ve bölgede karışıklık istiyorlar." Ruhani "İran'ın düşmanları" dediğinde bununla Trump yönetimi, İsrail ve Suudi Arabistan'ı kastediyor.

İsrail ve Suudi Arabistan Joe Biden'ın göreve başlamasıyla birlikte ABD'nin Orta Doğu politikalarının değişebileceğini ve bunların da kendilerini etkileyebileceğinden endişeleniyor. Biden seçim kampanyası boyunca Trump'ın iptal ettiği, 2015'te İran ile imzalanan nükleer anlaşmaya geri döneceğini söyledi.

İsrail basını, İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu ve Suudi Veliht Prensi Muhammed bin Selman'ın 22 Kasım'da Suudi Arabistan'ın Neom kentinde gizlice bir araya gelerek İran'a dair

çekincelerini konuştuğunu aktarıyor. Suudi Dışişleri Bakanlığı böyle bir görüşmenin gerçekleşmediğini açıkladı.İsrail basınına göre Netanyahu bu görüşmede Selman'ı iki ülke arasındaki ilişkileri normalleştirmeye ikna edemedi.

23 Kasım'da ise günü ise İran destekli Husiler Yemen'den Suudi Arabistan'ın Cidde kentindeki bir Aramco petrol tesisine saldırı düzenledi. İran'da hükümet kontrolündeki basın, "Husilerin Quds-2 balistik füzesi ile yaptığı kahramanca saldırıyı" övdü.

Mehr ajansı "Bu stratejik hamle Suudi-İsrail görüşmesinin ardından gerçekleşti ve onlara yanlış bir adım atmamaları yönünde bir uyarı oldu" ifadelerini kullandı.Suudi Arabistan kadar ABD de bu saldırıya tepki gösterdi.

Eski ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı John Bolton bu yıl piyasaya çıkan kitabında Trump yönetiminin, İran'ın Husilere yönelik desteğini "Orta Doğu'daki ABD çıkarlarına yönelik bir tehdit" olarak gördüğünü aktarmıştı.

Neom'daki görüşmenin, Katar ve Birleşik Arap Emirlikleri ziyaretinde İran hakkında görüşmeler yürüten ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo tarafından ayarlandığı öne sürülüyor.

ABD basınına göre Trump yönetimi iki hafta önce İran'daki nükleer tesislere bir saldırı düzenlemenin mümkün olup olmadığını araştırmıştı. Trump'ın görevi bitmeden önce İran'a yönelik bir operasyonla son bir defa dünya gündemine damga vurmak istediği düşünülüyor.

Donald Trump Ocak ayında ABD'nin Irak'ta İran'ın en önemli askeri yöneticilerinden Kasım Süleymani'nin hava saldırısıyla öldürülmesi emrini vermiş ve Birleşmiş Milletler raportörlüğü bunun "yasa dışı" olduğunu ilan etse de operasyonla gurur duyduğunu gösteren açıklamalar yapmıştı. Buradan yola çıkarak Trump'ın suikastlara karşı olmadığını anlayabiliriz.İran ise Fahrizade suikastı için İsrail'i suçladı.

İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu'nun 2018'deki bir televizyon programında Fahrizade'nin adını vererek "Bu ismi unutmayın" demiş olması da dikkat çekici. İsrail ABD'nin Orta Doğu'da kendisini korumaya devam edeceğinden emin olsa da Biden'ın Dışişleri Bakanlığı'na Antony Blinken'ı aday göstermesi nedeniyle endişeli. Blinken İran ile nükleer anlaşmayı net bir şekilde destekliyor.

Orta Doğu'daki politikalarının Filistinliler için olumlu sonuçlara yol açabileceği düşünülüyor. Blinken Trump'ın İsrail Büyükelçiliği'ni Kudüs'e taşımasını eleştiriyor. Fakat Biden, bu hamleyi geri çevirmeyeceklerini açıklamıştı.

İran Ruhani Lideri Ayetullah Ali Hamaney, Fahrizade suikastının sorumlularının cezalandırılması için çağrı yaptı.İran Uzlaştırma Konseyi Sekreteri Muhsin Rezai, ülkedeki güvenlik ve istihbarat açıklarına dikkat çekti:

"İran istihbarat birimleri casusları ve yabancı ajanları tespit etmeli, suikast birimlerinin oluşumunun önüne geçmeli."

Suikastın ardından pek çok İranlı sosyal medyada, iktidarın askeri ve istihbarat alanlarında çok güçlü olduğuna yönelik açıklamalarına rağmen böylesine iyi korunan birinin gün ortasında nasıl öldürüldüğünü sorguladı.Öte yandan suikastın ülke içinde daha fazla kişinin tutuklanması için bir bahane olarak kullanılacağından endişelenenler de var.

Trump yönetiminin görev süresi dolarken, İsrail ve Suudi Arabistan en büyük destekçilerini yitiriyor.İran ise Biden yönetiminin ABD'yi tekrar nükleer anlaşmaya katmasıyla birlikte yaptırımların bir kısmından kurtulma ve ekonomik açıdan nefes alma ihtimalini gözlüyor.Böylesi bir anda İran'ın bir intikam eylemi düzenlemesi, irrasyonel bir tercih olur.

TÜİK: Türkiye ekonomisi yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 6,7 büyüdü

<https://tr.euronews.com/2020/11/30/tuik-turkiye-ekonomisi-y-l-n-ucuncu-ceyreginde-yuzde-6-7-buyudu>

Türkiye ekonomisinin, koronavirüs salgınının etkilerine rağmen yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 6,7 büyüdüğü bildirildi. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), yılın üçüncü çeyreğine (temmuz-eylül) ilişkin gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) sonuçlarını açıkladı.

Buna göre, GSYH tahmini, zincirlenmiş hacim endeksi olarak, bu yılın üçüncü çeyreğinde, koronavirüs (Covid-19) salgınının etkilerine rağmen geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 6,7 arttı.

Üretim yöntemine göre cari fiyatlarla GSYH tahmini, bu yılın üçüncü 3 aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 22,6 artarak 1 trilyon 419 milyar 483 milyon lira olarak gerçekleşti.

GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde bu yılın üçüncü çeyreğinde, geçen yılın aynı dönemine kıyasla zincirlenmiş hacim endeksi olarak finans ve sigorta faaliyetleri yüzde 41,1, bilgi ve iletişim faaliyetleri yüzde 15, sanayi yüzde 8, inşaat yüzde 6,4, tarım yüzde 6,2, diğer hizmetler faaliyetleri yüzde 6, gayrimenkul faaliyetleri yüzde 2,8, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri yüzde 2,4 ile hizmetler yüzde 0,8 arttı. Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri ise yüzde 4,5 azaldı. TÜİK, bu yılın birinci ve ikinci çeyrek rakamlarında da revizyona gitti.

Dış ticaret istatistikleri açıklandı

- Türkiye'nin ihracatı, ekimde geçen yılın aynı ayına göre %5,6

ithalatı %8,4 arttı

- Dış ticaret açığı %34,4 artışla 1 milyar 766 milyon dolardan,

2 milyar 374 milyon dolara yükseldi

- İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI

İHRACAT

İTHALAT

AB'YE YAPILAN İHRACAT

geçen yılın aynı ayına göre %4,1 arttı

**7 MİLYAR
230 MİLYON 503 BİN
DOLAR**

AB'NİN İHRACATTAKİ PAYI

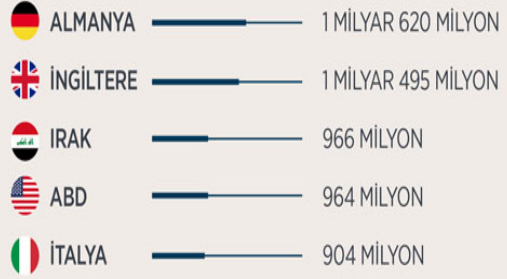
EKİM 2019 **42,3**

EKİM 2020 **41,7**

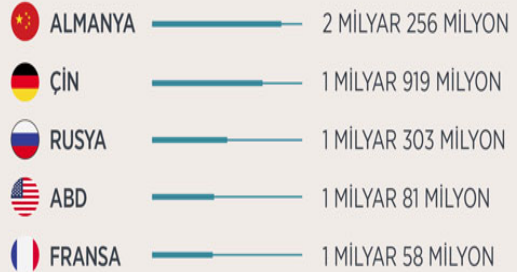
EN FAZLA İHRACAT YAPILAN ÜLKELER

(dolar)

EN FAZLA İTHALAT YAPILAN ÜLKELER

(dolar)

İran, 2010'dan bu yana 5 nükleer fizikçisini suikastlara kurban verdi

Time dergisi Batılı istihbarat yetkililerine dayandırdığı haberinde, **İranlı nükleer fizikçileri hedef alan suikastlerin ardında İsrail'in olduğunu yazdı**

İran'ın nükleer programının kilit isimlerinden nükleer fizikçi Muhsin Fahrizade'ye Tahran eyaletine bağlı Abserd ilçesinde düzenlenen terör saldırısı 2012'de sona eren İranlı bilim insanlarına suikastların tekrar başlayabileceği endişelerine yol açtı

Tahran, **nükleer programını durdurmak isteyen Tel Aviv ve Washington yönetimlerini** İranlı bilim insanlarını hedef almakla suçluyor

NÜKLEER ALANLARDA ÇALIŞMA YÜRÜTEN İRANLI BİLİM
İNSANLARINA YÖNELİK SUİKASTLAR ZİNCİRİ, **MESUD ALİMUHAMMEDİ**'NİN
2010'DA ÖLDÜRÜLMESİYLE BAŞLADI

MECİD ŞEHİRİYARİ

(29 KASIM 2010)

İran Atom Enerjisi Kurumu bünyesinde kuantum fiziği alanında çalışmalar yapan profesör Mecid Şehriyari, seyir halindeki aracına yerleştirilen uzaktan kumandalı bombanın patlatılması sonucu yaşamını yitirdi

MUHSİN FAHRİZADE

(27 KASIM 2020)

İran'ın en önemli uzmanlarından ve nükleer programının kilit isimlerinden nükleer bilimci Muhsin Fahrizade, Tahran'ın Abserd ilçesinde aracına düzenlenen silahlı saldırı sonucu hayatını kaybetti

MESUD ALİMUHAMMEDİ

(12 OCAK 2010)

Tahran Üniversitesi'nde fizik profesörü olarak görev yapıyordu

Kuantum fiziği ve temel parçacık fiziği alanlarında çalışmalarıyla bilinen Alimuhammedi, evinin önünde motosiklete yerleştirilmiş bombanın patlatılması sonucu hayatını kaybetti

Saldırının faili olarak yakalanan Mecid Cemali Feşi adlı zanlı, sorgusunda İsrail istihbarat Teşkilatı'nın (Mossad) eğitiminden geçtiğini ve suikastı İsrail adına işlediğini anlattı

DARYUŞ RIZAİNEJAD

(23 TEMMUZ 2010)

Tahran'da eşi ile birlikte çocuğunu kreşten aldıktan sonra motosikletli saldırganlar tarafından açılan ateş sonucu öldü

MUSTAFA AHMEDİ RUŞEN

(11 OCAK 2012)

Tahran'ın doğusundaki Allame Tebatabai Üniversitesi'nin yakınlarında arabasına yerleştirilen bombanın patlatılması sonucunda yaşamını yitirdi

Natanz'daki uranyum zenginleştirme merkezinde görevli nükleer fizikçi aynı zamanda İran'ın füze programının başındaki isimlerden biriydi

Kadın cinayetleri ilk 6 ayda geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 34 azaldı

Türkiye'de bu yılın ilk 6 ayında, aile içi ve kadına şiddetle mücadele kapsamındaki tedbirler ve uygulamalar sayesinde cinayete kurban giden kadın sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 34 azaldı

OCAK-HAZİRAN 2019 **173**

OCAK-HAZİRAN 2020 **115**

Kadınların **yüzde 66'sı evde** cinayete kurban gitti

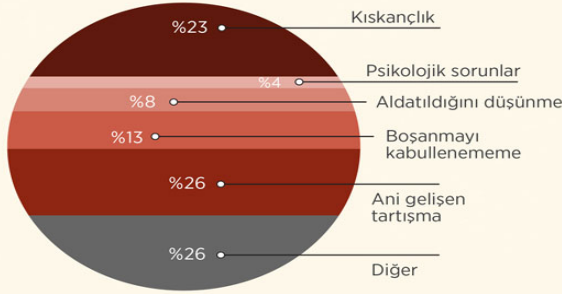
ÖLDÜRÜLEN KADINLARIN PROFİLİ

Katil zanlılarının %40'ının eş, %23'ünün aile üyesi, %22'sinin sevgili olduğu belirlendi

Kadın cinayetlerinin %63'ü tasarlanarak, %37'si ise ani gelişme sonucu işlendi

KADIN CİNAYETLERİNİN NEDENLERİ

KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN ÖNLENMESİ İÇİN HAYATA GEÇİRİLEN PROJELER

KADIN ACİL DESTEK UYGULAMASI
KADES

891
BİN
181

±50
BİN

24 Mart 2018'de kullanıma sunuldu

891 bin 181 kadın indirdi

Uygulama üzerinden yaklaşık 50 bin ihbarda bulunuldu

ELEKTRONİK KELEPÇE UYGULAMASI

15 ilde devam ediyor

Yıl sonuna kadar 81 ile yaygınlaştırılması hedefleniyor

Halihazırda 46 vakanın takibi elektronik kelepçeyle yapılıyor

KORUYUCU VE ÖNLEYİCİ TEDBİR KARARLARI

Koruyucu tedbir kararında %49, önleyici tedbir kararında %66 artış oldu

2020'nin ilk 6 ayında 60 bin 199 kişi hakkında koruyucu, 125 bin 467 kişi hakkında önleyici tedbir kararı verildi

BİLGİLENDİRME VE EĞİTİM FAALİYETLERİ

Aile içi ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla çok sayıda bilgilendirme faaliyeti gerçekleştirildi

Biden, dış politika ekibiyle

"ABD geri döndü"

mesajı vermek istiyor

ABD başkanlığına seçilen Joe Biden, kabinesinde dış politika ve diplomasiyi yürütecek önemli isimleri açıklayarak, "ABD geri döndü" mesajı vermek istiyor

Trump'ın "Önce Amerika" siyasetini geri çevirmek ve "küresel liderlik" pozisyonuna geri dönmek isteyen Biden, uluslararası arenada müttefiklerinin güvenini tekrar kazanmak istiyor

Joe Biden

Dışişleri Bakanı Antony Blinken

Harvard ve Columbia Üniversitelerinde hukuk okudu

1994-2001 arasında Bill Clinton'ın Ulusal Güvenlik Konseyi'nde yer aldı

2002-2008 arasında Senato Dış İlişkiler Komitesinde Biden ile birlikte çalıştı

Obama'nın Ulusal Güvenlik Danışman Yardımcılığı görevinde de bulundu

Obama'nın ilk döneminde Başkan Yardımcısı Joe Biden'in ulusal güvenlik danışmanı oldu

2015-2017 yıllarında Dışişleri Bakan Yardımcılığı görevini yürüttü

Biden ve Kamala Harris'e seçim kampanyası döneminde dış politika danışmanlığı yaptı

BİDEN'İN KABİNESİNDE YER ALMASI BEKLENEN DİĞER BAZI İSİMLER

Birleşmiş Milletler Daimi Temsilciliği

Linda Thomas Greenfield

35 yıl boyunca ABD Dışişleri Bakanlığında kariyer diplomatı olarak görev yaptı

2008-2012 yıllarında ABD'nin Liberya Büyükelçisi görevinde bulundu

Ulusal Güvenlik Danışmanı

Jake Sullivan

Biden'in Başkan Yardımcısı olduğu dönemde de ulusal güvenlik danışmanlığını yaptı

İran nükleer görüşmelerinde de baş müzakereci olarak görev yaptı

Ulusal İstihbarat Direktörü

Avril Haines

Obama yönetiminde eski CIA Başkan Yardımcılığı ve Ulusal Güvenlik Danışman Yardımcılığı görevlerinde bulundu

İç Güvenlik Bakanı

Alejandro Mayorkas

Obama döneminde İç Güvenlik Bakan Yardımcılığı görevini yürüttü

İklim Değişikliği Özel Temsilcisi

John Kerry

Obama döneminde Dışişleri Bakanı olarak görev yaptı

Hazine Bakanı

Janet Yellen

2014-2018 arasında ABD Merkez Bankası (FED) Başkanı olarak görev yaptı

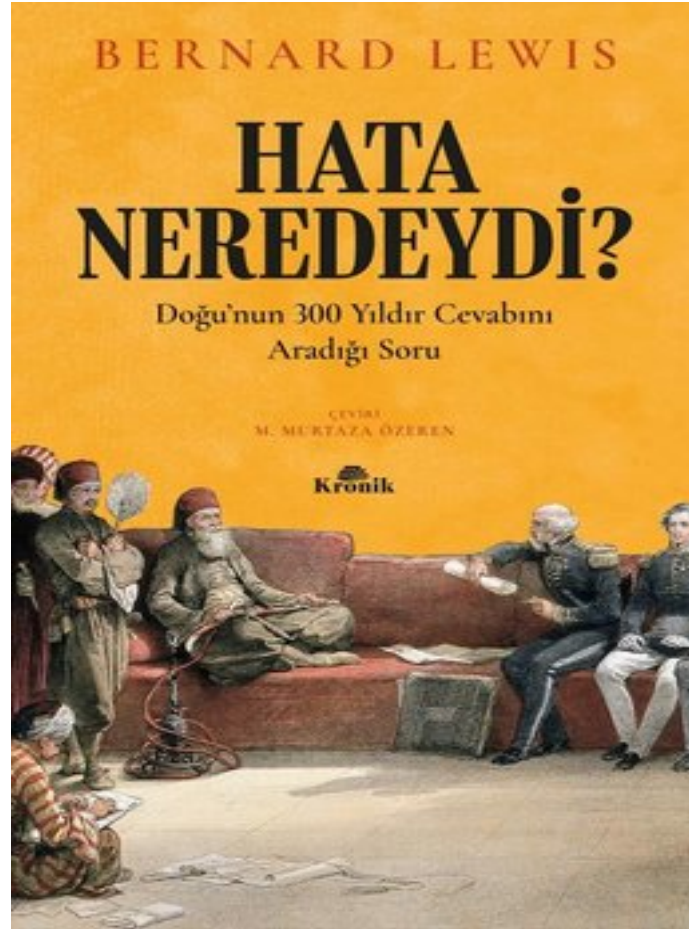
Beyaz Saray Özel Kalem Müdürü

Ron Klain

1988'den bu yana Biden ile çeşitli görevlerde çalıştı

Aynı zamanda Biden'in üst düzey danışmanlığı görevini yürütecek

Kitap Tavsiyesi

HURAFELERDEN GERÇEKLERE: DOĞU'NUN GERİ KALIŞ TARİHİ...

“Müslümanların uygarlık liderliğini kaybetmeleri ve modernlikten geri durmaları son yüzyıllarda dünya tarihinin merkezindedir ve uluslararası çatışmalar ile diplomatik tartışmalarda her zaman en büyük etken olmuştur. Hata neredeydi?”

David Landes, Harvard Üniversitesi

İslâm dünyası, yüzyıllar boyunca hem askerî ve ekonomik anlamda hem de uygarlık sanatları ve bilim gibi alanlarda öncüydü. İnsanlığın en ön safında, oldukça kuvvetli bir biçimde yerini almıştı. Peki nasıl oldu da aynı yüzyıllar boyunca “barbarlığın” ve “dinsizliğin” karanlığına batan, öğrenilecek ve korkulacak hiçbir şey barındırmayan yer olarak gösterilen Hıristiyan Avrupa bir anda öne geçmişti? Her şey nasıl bu kadar çabuk değişmişti? Savaş meydanlarından ekonomik pazara, kamudan özel hayata kadar Batı hangi kuvvetleriyle zafer üstüne zafer kazanmıştı?

Otoriteler tarafından emsalsiz bir bilgi birikimi ve zarafetle yazıldığı belirtilen, içerdiği konularla oldukça kışkırtıcı ve ufuk açıcı bir eser olarak gösterilen elinizdeki bu kitap, Bernard Lewis imzası taşıyor. Batı tarafından nasıl alt edildiğini, gölgede bırakıldığını ve tahakküm altına alındığını anlamaya çalışan İslam dünyasının acı dolu tepkisini inceliyor. Karmaşa içindeki bir kültürün hayranlık uyandırıcı portresini sunan Lewis, Ortadoğu'nun dikkatini nasıl Avrupa'nın silahlarına, sanayisine, ticaretine, yönetimine, diplomasisine,

eğitimine ve kültürüne yönelttiğini gösteriyor. 18 ile 20. yüzyıllar arasında Batı ve Ortadoğu kültürleri arasındaki çarpıcı farklılıkları, Hıristiyanlık ve İslam, müzik ve sanat, kadınların konumu, laiklik ve sivil toplum, saat ve takvim üzerinden ortaya koyuyor. Ortadoğu çalışmalarının duayeni olarak kabul edilen Bernard Lewis, Ortadoğu ile Avrupa arasındaki tarihî ilişkiye oldukça isabetli bir bakış açısı kazandıran alışması "Hata Neredeydi?" ile Türk okuyucusunun karşısına tekrar çıkıyor. Bu yeni eviri, her yönüyle soluk soluğa okunacak bir başvuru kitabı...